

Magángaléria a közösségi kultúráért

Nagy László iparművész és dr. Pajor Margit kultúrateremtő vállalkozása

A régi E-5-ös út mentén, a kispiai és a királyhalmi bekötőút közötti benzinkúttal átellenben, az orvosi rendelő szomszédságában van egy csinos parasztház, amely előtt ma még elszáguldanak az autók. Vélhetően szemrevételezik a takaros, nemrég felújított épületet, de azt már csak kevesen tudják, hogy a parasztházba bemenni is érdemes, hisz valóságos kultúrkincsekkel találkozhat ott az érdeklődő.

A bontásra ítélt parasztházat a Királyhalmon élő Nagy László iparművész és párja, dr. Pajor Margit, a Magyar Kanizsai Egészségház Mentőszolgálatának vezetője újították fel azzal az eltökélt szándékkal, hogy elültessék ott a kultúra magvait, hogy a környéken élő dolgos, reggeltől estig a földjeiken vagy gyümölcsöseikben szorgoskodó embereknek is alkalmuk nyíljon olykor-olykor közelebb kerülni kulturális értékeinkhez. A szépen, ízlésesen, iparművészhez méltón kialakított és berendezett galériában első nekifutásra egy szélesebb régióinkban is egyedinek számító szentképkiallítást nyitottak meg, ami ezen a héten zárult. Az ott kiállított régi és újabb keletű szentképekről a kiállítást megnyitó egyházi méltóságok is elismeréssel szóltak.

– Lehet, hogy sok éven át én is azért kaptam a fizetésemet, mert beszéltem, de mindenképpen fontosnak tartom, hogy a beszéden túl az ember teremtsen, alkosson is valamit – kezdte bemutatkozását a hetvenedik életévét taposó Nagy László. – A rendszerváltás idején, amikor tényleg nehéz volt eligazodni a kimondott szavak és ígéretek tömkelegében, amelyek hol építő, hol romboló jellegűek voltak, én elvonultam a Szelevényi-erdő kellős közepébe és megnyitottam a később nagyon népszerűvé lett kis magyar csárdát. Nem tudom, ez volt-e a tőlem elvált legbölcsebb cselekedet, de úgy érzem, ezzel is tettem valamit magunkért, az itt élő emberekért.

Élete során Nagy László hét-nyolc évet tanárkodott is, aztán a Szabadkai Városi Múzeum munkatársa, múzeumpedagógusa lett, ahol még inkább alkalma volt kimutatni és kibontakoztatni a kultúrához, a hagyományokhoz, az itt élő emberekhez való kötődését. Iparművészeti munkássága során is a magyar elemek felhasználásával készítette alkotásait, amelyeket a szakma is elismert, gond nélkül felvették az akkori Jugoszláv Iparművészek Egyesületébe.

– Mi ezen a tájon roppant gazdagok vagyunk, de nem akarjuk észrevenni. Ezek a csodálatos, földből, sárból, nádból készült parasztházak óriási szellemi értéket képviselnek. A kínaiak, mongolok, karibiek vagy akár az afrikaiak megbecsülik saját viskóikat, nálunk meg néha sírhatnékom van, amikor jön egy buldózer és eltakarítja a föld színéről régi parasztházainkat. Hát ezért mentettem én át ezt a mi kis parasztházunkat az utókorak, de azért is, hogy pótoljam a hiányérzetemet az általunk idehozott, itt megteremtett kultúra fokozatos elvesztéséért. Bizonyos szinten ezt a célt szolgálja a szentképkiallítás is, ami egy csodálatos élményanyag a látogató számára. A szentképeknek ma már kultusza és minden egyes darabnak múltja, jelene, de hozadéka is van, ráadásul nagyon értékesek. Ilyen kiállítás környékünkön még nem volt, de nincs is hozzá kellő mennyiségű anyag. Itt mintegy 200 kisméretű szentképet állítottunk ki, amit nagyobb méretűekkel tettünk még látványosabbá, értékelhetőbbé és élvezhetőbbé, de például megtekinthető a kicsinyek lapozó egyházi mesekönyve, a Kállai Biblia egy magyarra fordított példánya is – mutatta be László a kiállítás anyagát.

Napokon belül új kiállítás nyílik Nagy Lászlóék galériájában. A közönség ezúttal a horgosi **Vékony Oltványi Irén** textiltervező iparművész selyemképeiben, sáljaiban és egyéb alkotásaiban gyönyörködhet majd.

Lászlótól megtudtuk, hogy a képzőművészeti és iparművészeti alkotások mellett a zenének, a hagyományőrző és forrás zenének, de a komolyzenének is teret kívánnak adni, sőt, azoknak a környékbelieknek is rendelkezésére állnak, akik művészi értékű munkáikat, gyűjteményeiket szeretnék közszemlére tenni. Nem hagyható ki az sem, hogy a galériában helyet adtak az Ars Nature civil szervezetnek is, amely, mint az a nevének szabad fordításából is kicseng, a természet művészetét, a természet szeretetét és annak megővését tűzte zászlajára, és amelynek tagjai már nem egy előadást, megbeszélést vagy tanácskozást tartottak itt.

Nagy Lászlóval legalább két órányit beszélgettünk, leírni sem lenne hely azt a sok szép, az emlékek közt olykor kevésbé szép dolgot, amit elmondott nekünk. Nagyszerűen éreztük magunkat, amihez persze Pajor doktornő gondos vendéglátása is nagyban hozzájárult, ráadásul tőle is megtudtunk egy újságot: az orvosi rendelő és a galéria közötti területen egy új épület falai meredeznek az ég felé, amelybe dr. Pajor Margit is megálmodott valamit, aminek tervei már kirajzolódóban vannak, emiatt még nem teheti közhírré.

Reméljük, hogy a nagyon szimpatikus iparművész-orvos párnak a parasztházból kialakított galériához hasonlóan ezt az elképzelést is sikerül maradéktalanul megvalósítania. Szorítunk nekik.

Bödő Sándor
Fotó: Kanyó Dániel